

Generel servicebeskrivelse for de fælles digitale løsninger i staten

Januar 2025

Indhold

1. Indledning	3
1.1 Økonomistyrelsens overordnede rolle	3
1.2 Overordnet opgave- og ansvarsfordeling	4
1.3 Særligt om opgaver overført til Statens Administration	5
2. Hvem skal og kan anvende løsningerne?	6
2.1 Institutionernes anvendelse af løsninger	6
3. Økonomistyrelsens opgaver og ansvar	9
3.1 Leverandørstyring	9
3.2 Løsningernes tilgængelighed	9
3.3 Implementering	10
3.4 Udvikling og vedligeholdelse	10
3.5 Underretning ved væsentlige ændringer	10
3.6 Nye digitale løsninger	11
3.7 Overvågning af driften	11
3.8 Sikkerhed	11
3.9 Økonomistyrelsens leveringspligt til statsfinansierede selvejende institutioner	12
3.10 Rigsrevisionens adgang	13
4. Institutionernes opgaver og ansvar	14
4.1 Løsningernes tilgængelighed	14
4.2 Implementering	14
4.3 Udvikling og vedligeholdelse	14
4.4 Sikkerhed	14
4.5 Forpligtelser ved udbud	16
4.6 Afleveringspligt	16
5. Ledelseserklæring	17
6. Opsigelse og ophør	18
6.1 Opsigelse fra Økonomistyrelsen	18
6.2 Opsigelse fra institutionerne	18
6.3 Virkning af et ophør	18

1. Indledning

Økonomistyrelsen stiller en række fællesstatslige digitale løsninger til rådighed for statslige og selvejende institutioner. Denne generelle servicebeskrivelse fastsætter Økonomistyrelsens overordnede og tværgående rolle samt ansvarsfordelingen mellem Økonomistyrelsen, den enkelte institution og Økonomistyrelsens leverandører. Herudover er der en specifik servicebeskrivelse for hver enkelt løsning.

1.1 Økonomistyrelsens overordnede rolle

Økonomistyrelsens mål er, at ledere og medarbejdere i institutionerne har de rigtige værktøjer til at løse deres administrative opgaver, så de har tid og overskud til at løse deres kerneopgaver effektivt til gavn for borgerne.

Økonomistyrelsen stiller derfor en række standardiserede digitale løsninger til rådighed, som institutionerne enten kan eller skal anvende. Det sker med hjemmel i finanslovens § 7 og Bekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen mv.

Denne generelle servicebeskrivelse fastsætter Økonomistyrelsens overordnede og tværgående rolle samt ansvarsfordelingen mellem Økonomistyrelsen og institutionen for en række forhold, der er ens på tværs af de fællesstatelige digitale løsninger.

Vilkår og betingelser for at anvende de enkelte digitale løsninger fremgår af de specifikke servicebeskrivelser, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1

Oversigt over specifikke servicebeskrivelser

Domæne eller løsning	Servicebeskrivelse	System eller ydelse	
Økonomidomænet	Navision Stat	Navision Stat	
	Statens Digitale Indkøb	Statens Digitale Indkøb	
	IndFak	IndFak	
	RejsUd	RejsUd	
	Statens Bevillings- og Regnskabsløsning		Statens Bevillingslove
			Statens Regnskabsgodkendelse
			Statens Koncern Rapportering
			Statens Administrative Stamdata
			Statens Brugerrettighedsadministration
	Statens Koncernsystem	Statens Koncernsystem	
	Statens Bevillingslovssystem	Statens Bevillingslovssystem	
	Statens Budgetsystem	Statens Budgetsystem	
	Løn og HR- domænet		Statens Lønssystem
Statens Lønløsning		HR-løn	
		Brugerstyring Løn	
		Statens Refusion	
Statens Rekrutteringsløsning		Statens Rekrutteringsløsning	
Statens eRekruttering		Statens eRekruttering	
Campus		Campus	
Statens HR		Statens HR	
Rapportering (Statens Business Intelligence)		Statens BI – LDV	Statens BI – LDV
		Statens BI – ISOLA	Statens BI – ISOLA
Statens betalingsløsning	SKB / OBS	SKB / OBS	
	Kreditkortløsningen	Kreditkortløsningen	
Tværgående infrastruktur	Statens Single Sign-On	Statens Single Sign-On	
	Central Integrationsplatform	Central Integrationsplatform	

1.2 Overordnet opgave- og ansvarsfordeling

Økonomistyrelsen har det overordnede ansvar for udvikling, vedligehold, drift og sikkerhed af de fælles digitale løsninger.

Institutionerne har ansvar for egne data, opsætning, tildeling af roller, rettigheder og for at anvende løsningerne på en sikker og dokumenterbar måde.

Økonomistyrelsen og de institutioner, der anvender de løsninger, som Økonomistyrelsen stiller til rådighed, har fælles dataansvar efter databeskyttelsesforordningens artikel 26. Opgave- og ansvarsfordelingen i denne forbindelse er udmøntet i

Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar vedrørende Økonomistyrelsens (Moderniseringsstyrelsens) fællesoffentlige systemer.

Økonomistyrelsens og institutionernes forpligtelser er beskrevet i kapitel 3 og 4 i denne generelle servicebeskrivelse. De specifikke servicebeskrivelser for de enkelte løsninger indeholder en yderligere beskrivelse af ansvarsdelingen på løsnings- og systemniveau.

1.3 Særligt om opgaver overført til Statens Administration

Statens Administration er et shared service-center, der varetager opgaver for institutionerne primært på løn- og regnskabsområdet.

Statens Administrations opgavevaretagelse for statslige institutioner sker i henhold til en ressortoverdragelse per kongelig resolution. For andre institutioner sker det efter aftale mellem Statens Administration og institutionen.

Som følge af denne opgavevaretagelse kan Statens Administration på vegne af institutionerne have adgang til de fællesstatslige digitale løsninger.

Ressortoverførslen af løn- og regnskabsopgaverne fra den enkelte statslige institution til Statens Administration indebærer, at det departementale tilsyn med opgavevaretagelsen er overgået til Finansministeriet, hvilket fritager det afgivende ministerium for at udføre tilsynet.

2. Hvem skal og kan anvende løsningerne?

Økonomistyrelsen stiller en række digitale løsninger til rådighed, som institutionerne enten skal eller kan benytte. Statslige institutioner er som udgangspunkt forpligtede til at bruge de fleste løsninger, mens det ikke i samme grad gør sig gældende for selvejende institutioner.

2.1 Institutionernes anvendelse af løsningerne

Statslige institutioner og selvejende institutioner, der er optaget på lige fod med de egentlige statsinstitutioner på finansloven, skal anvende de fællestatslige digitale løsninger, som Økonomistyrelsen stiller til rådighed, jf. Bekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen mv.

Statsfinansierede selvejende institutioner kan anvende løsningerne og er kun delvist forpligtede hertil. Andre institutionstyper kan, men skal ikke, anvende løsningerne.

Forpligtelsen for statslige institutioner og statsfinansierede selvejende institutioner fremgår af tabel 2.1.

I tabellen er ikke medtaget øvrige selvejende institutioner. For denne gruppe gælder, at disse ikke er forpligtede til at anvende løsningerne. Tabellen omfatter ligeledes ikke institutionernes eventuelle afleveringspligt af data til statistisk brug mv. Denne er beskrevet i kapitel 4.6.

Tabel 2.1

Forpligtelse til anvendelse af løsninger

Domæne eller løsning	System eller ydelse	Statslige institutioner	Statsfinansierede selvejende institutioner
Økonomidomænet	Navision Stat	Forpligtet.	Delvist forpligtet.
	Statens Digitale Indkøb	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	IndFak	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	RejsUd	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Statens Bevillings- og Regnskabsløsning	Forpligtet.	Dele obligatorisk for institutioner serviceret af Statens Administration.
	Statens Koncernsystem	Forpligtet.	Obligatorisk for institutioner serviceret af Statens Administration.
	Statens Bevillingslovssystem	Forpligtet.	Ikke relevant.
	Statens Budgetsystem	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
Løn- og HR domænet	Statens Lønssystem	Forpligtet.	Delvist forpligtet.
	HR-løn	Obligatorisk for institutioner serviceret af Statens Administration.	Ikke forpligtet.
	Brugerstyring Løn	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Statens Refusion	Obligatorisk for institutioner serviceret af Statens Administration.	Ikke forpligtet.
	Statens Rekrutteringsløsning	Delvist forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Statens eRekruttering	Delvist forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Campus	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Statens HR	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
Rapportering (Statens Business Intelligence)	Statens BI – LDV	Obligatorisk for institutioner serviceret af Statens Administration.	Ikke forpligtet.
	Statens BI – ISOLA	Ikke forpligtet.	Ikke forpligtet.
Statens betalingsløsning	SKB/OBS	Forpligtet.	Delvist forpligtet.
	Kreditkort	Forpligtet.	Forpligtet.
Tværgående infrastruktur	Statens Single Sign-On	Forpligtet.	Ikke forpligtet.
	Central Integrationsplatform	Brug følger i kraft af brugen af andre fælles digitale løsninger.	Brug følger i kraft af brugen af andre fælles digitale løsninger.

Statsinstitutioner (pligtanvendelse)

Alle statsinstitutioner er forpligtede til at anvende Statens Koncernsystem (SKS), der er et konsoliderings- og rapporteringssystem, som indsamler regnskabsdata fra alle statslige institutioner. Løsningen erstattes i 2025 af Statens Bevillings- og Regnskabsløsning. Ud fra disse data opstiller Finansministeriet det officielle statsregnskab og øvrige officielle regnskaber i staten. Statens Koncernsystem og Statens Bevillings- og Regnskabsløsning er finansieret over finansloven og er derfor uden direkte udgifter for brugerne.

Statsinstitutioner er ligeledes forpligtede til at anvende de løsninger på økonomi-, betalings-, HR- og lønområdet, der stilles til rådighed af Økonomistyrelsen, jf. § 11 i Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv.

Alle statsfinansierede institutioner er forpligtede til at aflevere løndata til statistisk brug. For institutioner, der benytter Statens Lønløsning, er afleveringen en del af løsningen.

Statslige institutioner, der ikke serviceres af Statens Administration, er ikke forpligtede til at benytte HR-løn, Statens Refusion og Statens BI – LDV.

Selvejende institutioner (pligtanvendelse eller frivilligt)

Selvejende institutioner er ikke generelt forpligtede til at anvende Økonomistyrelsens løsninger, men selvejende institutioners anvendelse af løsningerne forudsætter, at det mellem det pågældende ministerium og Økonomistyrelsen er aftalt, at selvejende institutioner frivilligt kan anvende Økonomistyrelsens løsninger. Det pågældende ministerium kan endvidere forpligte selvejende institutioner til at anvende løsninger, hvis der er hjemmel hertil.

De statsfinansierede selvejende institutioner, der er forpligtede til at anvende Navision Stat, fremgår af ressortministeriets bekendtgørelser for de institutioner, der fremgår af regnskabsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2.

Selvejende institutioner, der anvender Statens Lønløsning, skal anvende Statens Koncernbetaling til lønudbetaling, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 12, stk. 2.

3. Økonomistyrelsens opgaver og ansvar

Det er Økonomistyrelsens opgave at understøtte effektiv håndtering af de fælles digitale løsninger. Økonomistyrelsen har ansvaret for løsningernes udvikling, vedligehold, drift og sikkerhed.

3.1 Leverandørstyring

Økonomistyrelsen benytter leverandører til at håndtere de forskellige systemløsninger og har ansvaret for leverandørstyringen og for at føre tilsyn med, at leverandørerne opfylder alle krav i kontrakterne. Herunder har Økonomistyrelsen ansvaret for at indgå databehandleraftaler samt at følge op på leverandørens revisionserklæringer.

3.2 Løsningernes tilgængelighed

Økonomistyrelsens ansvar er at sikre den nødvendige tilgængelighed, så brugerne kan benytte løsningerne. Det betyder, at brugerne nemt kan tilgå løsningen og oplever tilfredsstillende svartider. Endvidere skal Økonomistyrelsen sikre rettighederne til institutionernes brug af løsningerne i overensstemmelse med de enkelte specifikke servicebeskrivelser.

Tilgængelighed

Kravene til tilgængelighed og opetid varierer fra løsning til løsning. Tilgængelighedskravene er baseret på Økonomistyrelsens vurdering af løsningernes kritikalitet med udgangspunkt i de forretningsprocesser, systemerne understøtter.

Økonomistyrelsens løsninger er som udgangspunkt tilgængelige 24 timer i døgnet, 365 dage om året. Der kan dog være behov for servicevinduer og lignende, hvor systemerne kortvarigt er utilgængelige. Variationer i tilgængeligheden fremgår af de specifikke servicebeskrivelser og den aktuelle 'Driftsstatus' på oes.dk.

Svartider

Løsningernes svartider er tilfredsstillende, når brugerne ubesværet kan arbejde i dem. Kravene til svartiderne varierer fra løsning til løsning. I praksis er kravet formuleret som et generelt krav til svartider, og som nærmere definerede tidsintervaller, der gælder for specifikke handlinger i systemerne.

Support

Økonomistyrelsen yder i samarbejde med Statens Administration support via Serviceportalen hos Statens Administration. Afgørelser hertil, hvor f.eks. leverandøren yder support, fremgår af de specifikke servicebeskrivelser. Målet er, at 75 procent af alle sager, der rapporteres i Serviceportalen, skal være løst inden for 2 dage, og at 85 procent skal være løst inden for 5 dage.

3.3 Implementering

Økonomistyrelsen har ansvaret for at implementere de fællesstatslige digitale løsninger og for at planlægge det samlede udrulningsforløb.

Ved implementering af nye digitale løsninger, herunder ved udskiftning af en digital løsning, vil Økonomistyrelsen i de enkelte faser som minimum sørge for:

1. overordnet projektledelse for udrulningen
2. integrationer til Økonomistyrelsens øvrige løsninger
3. dataflytning
4. systemdokumentation og vejledninger
5. anbefalinger til interne processer hos institutionen.

Økonomistyrelsen kan udvide implementeringsydelse af afhængigt af, hvilken løsning der er tale om, og hvilke ressourcer, der er tilgængelige. I tilfælde af, at Økonomistyrelsen vurderer det effektivt samlet set for staten, kan Økonomistyrelsen påtage sig de dele af implementeringen, som institutionerne selv eller eksterne konsulenter kunne varetage. I tilfælde af en sådan udvidelse omfatter Økonomistyrelsens leveringspligt, jf. afsnit 3.9, den udvidede implementering.

Efter institutionens ønske og særskilt aftale med Økonomistyrelsen ved implementeringens begyndelse, kan Økonomistyrelsen påtage sig andre opgaver i forbindelse med implementeringen, og der kan aftales en betaling herfor til Økonomistyrelsen. Leveringspligten, jf. afsnit 3.9, omfatter ikke disse opgaver.

3.4 Udvikling og vedligeholdelse

Økonomistyrelsen har ansvaret for, at porteføljen af systemer og løsninger løbende bliver opdateret og videreudviklet i henhold til gældende lovgivning, bekendtgørelser og bedste praksis. Økonomistyrelsen inkluderer de brugerønsker, der er mulige at imødekomme inden for den samlede strategi for vedligehold og udvikling af løsningen.

Økonomistyrelsen varsler i rimelig tid, hvis der er behov for opgraderinger i form af f.eks. hotfixes (enkeltstående softwareopdateringer), funktionspakker, servicepakker og lignende.

3.5 Underretning ved væsentlige ændringer

Økonomistyrelsen orienterer institutionerne med mindst et års varsel, hvis Økonomistyrelsen udskifter de enkelte digitale løsninger eller systemer, og tidligst muligt, hvis der er behov for at udskifte de grundlæggende systemer, Navision Stat og systemerne i Statens Lønløsning.

Varslet på mindst et år gælder også, hvis der er væsentlige ændringer i de funktioner, som løsningerne systemunderstøtter.

Endvidere orienterer Økonomistyrelsen løbende institutionerne om ændringer i de forretningsprocesser, som de eksisterende løsninger dækker.

3.6 Nye digitale løsninger

Økonomistyrelsen holder løbende institutionerne orienteret om planer for ændringer i, hvilke digitale løsninger Økonomistyrelsen stiller til rådighed, herunder om tilføjelse af nye digitale løsninger eller systemer.

3.7 Overvågning af driften

Økonomistyrelsen har ansvaret for, at driften af systemerne bliver overvåget, og at leverandørerne løbende rapporterer om og reagerer på driftsforstyrrelser i henhold til kravene i kontrakten.

Brugerne kan orientere sig om større driftsforstyrrelser og nedbrud under 'Driftsstatus' på oes.dk.

3.8 Sikkerhed

Det er Økonomistyrelsens ansvar at sikre, at systemerne og løsningerne lever op til databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og Datatilsynets forskrifter samt gældende lovkrav og standarder for sikkerhed, herunder ISO27001. Institutionerne har et ansvar for at overholde gældende standarder.

Økonomistyrelsen sikrer, at leverandøren lever op til de sikkerhedskrav, som Økonomistyrelsen anbefaler. Økonomistyrelsen tilstræber et tæt samarbejde med Rigsrevisionen og Datatilsynet for at afstemme løsningerne bedst muligt hvad angår krav om sikkerhed og databeskyttelse.

Vedrørende dataansvar, se Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar vedrørende Økonomistyrelsens (Moderniseringsstyrelsens) fællesoffentlige systemer.

Reetableringsberedskab og beskyttelse mod tab af data

Økonomistyrelsen tager regelmæssig backup af data. Backup-frekvensen er baseret på en risikovurdering af de enkelte datatyper.

Økonomistyrelsen har ansvaret for, at der eksisterer et reetableringsberedskab for hver enkelt løsning, som sikrer, at driften i systemerne kan genetableres inden for rimelig tid.

Ved driftsnedbrud orienterer Økonomistyrelsen om det på oes.dk under 'Driftsstatus' og gennem mails eller nyhedsbreve, afhængigt af nedbruddets størrelse.

Databrud

Sker der databrud hos Økonomistyrelsen, som Økonomistyrelsen eller Datatilsynet vurderer, kan have betydning for institutionerne, sørger Økonomistyrelsen for at underrette de berørte institutioner.

3.9 Økonomistyrelsens leveringspligt til statsfinansierede selvejende institutioner

Ved 'Bekendtgørelse nr. 990 af 20. august 2024 om leveringspligt for fællesstatslige ydelser og systemer' har finansministeren pålagt Økonomistyrelsen leveringspligt for de fællesstatslige digitale løsninger til de statsfinansierede selvejende institutioner inden for uddannelse og undervisning, der modtager tilskud i henhold til bevillingstypen "statsfinansieret selvejende institution" på finanslovens §§ 19 og 20.

Leveringspligten omfatter de fælles digitale løsninger, der fremgår af tabel 3.9, og gælder på de betingelser, der er angivet i denne generelle servicebeskrivelse og de specifikke servicebeskrivelser for de enkelte løsninger.

Betalingen for at anvende løsningerne er baseret på en fordeling af Økonomistyrelsens omkostninger til de enkelte løsninger. Priserne for de enkelte løsninger fastsættes årligt i et prisbilag.

Prisbilaget omfatter dog ikke de løsninger, som er bevillingsfinansierede for alle brugere via § 7 på finansloven. Det gælder Statens Koncernsystem, Statens Bevillingslovssystem, Statens Bevillings- og Regnskabsløsning, Statens BI – ISOLA og Central Integrationsplatform. Ligeledes er betalinger for Statens Koncernbetalinger og kreditkort ikke beskrevet af prisbilaget, da de bliver opkrævet direkte af leverandøren.

Tabel 3.9

Oversigt over løsninger omfattet af Økonomistyrelsens leveringspligt til statsfinansierede selvejende institutioner under §§ 19 og 20

Domæne eller løsning	System eller ydelse	Leveringspligt
Økonomidomænet	Navision Stat	Omfattet.
	IndFak / Statens Digitale Indkøb	Omfattet.
	RejsUd	Omfattet.
	Statens Bevillings- og Regnskabsløsning	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner ikke betaler for brugen af løsningen.
	Statens Koncernsystem	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner ikke betaler for brugen af løsningen.
	Statens Bevillingslovssystem	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner ikke bruger løsningen.
	Statens Budgetsystem	Omfattet.
Løn- og HR domænet	Statens Lønløsning	Omfattet.
	Statens eRekruttering / Statens Rekrutteringsløsning	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner er omfattet af et fælles udbud af løsningen.
	Campus	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende

Tabel 3.9

Oversigt over løsninger omfattet af Økonomistyrelsens leveringspligt til statsfinansierede selvejende institutioner under §§ 19 og 20

Domæne eller løsning	System eller ydelse	Leveringspligt
		institutioner er omfattet af et fælles udbud af løsningen.
	Statens HR	Omfattet.
	Statens BI – LDV	Omfattet.
Rapportering (Statens Business Intelligence)	Statens BI – ISOLA	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner ikke betaler for brugen af løsningen.
	SKB/OBS	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner er omfattet af et fælles udbud af løsningen.
Statens betalingsløsning	Kreditkortløsningen	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner er omfattet af et fælles udbud af løsningen.
	Statens Single Sign-On	Omfattet.
Tværgående infrastruktur	Central Integrationsplatform	Ikke omfattet, da de statsfinansierede selvejende institutioner ikke betaler for brugen af løsningen.

3.10 Rigsrevisionens adgang

Rigsrevisionen og Økonomistyrelsen har indgået aftale om revisionsadgang til de fællesstatslige digitale løsninger. Aftalen betyder, at de af Rigsrevisionens medarbejdere, som har et arbejdsbetinget behov, kan få adgang til de statslige institutioners data i de fællesstatslige digitale løsninger via Økonomistyrelsen uden forudgående kontakt til den institution, hvis data adgangen måtte omhandle.

Rigsrevisionen har ansvaret for, at kun medarbejdere med et arbejdsbetinget behov til det enkelte system får adgang til systemet. Rigsrevisionen har ligeledes ansvaret for, at adgange løbende slettes, når behovet ikke længere er til stede. Aftalen er en praktisk udmøntning af den udleveringspligt af data, som offentlige myndigheder har i henhold til rigsrevisorlovens § 12. Det medfører, at Økonomistyrelsen er fritaget for ethvert ansvar for Rigsrevisionens anvendelse af data. Rigsrevisionen står således alene med ansvaret for at overholde gældende lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen og -loven, i forbindelse med deres anvendelse af ministerierernes og styrelsernes data.

4. Institutionernes opgaver og ansvar

Generelt har institutionerne ansvar for, hvordan systemerne bliver sat op og anvendt lokalt. Institutionerne har også ansvaret for at etablere den sikkerhed og dokumentation, der er nødvendig for deres anvendelse af systemerne.

4.1 Løsningernes tilgængelighed

Institutionerne har som udgangspunkt ikke nogen generelle forpligtigelser i forbindelse med systemernes tilgængelighed. Særlige omstændigheder fremgår af de specifikke servicebeskrivelser.

4.2 Implementering

Når en løsning er stillet til rådighed af Økonomistyrelsen, har den enkelte institution ansvaret for at forankre løsningen lokalt i forbindelse med implementeringen. Økonomistyrelsens opgaver og ansvar ved en implementering fremgår af kapitel 3.3. Det betyder, at institutionerne som udgangspunkt står for lokale opsætninger af løsningerne, f.eks. brugeropsætninger samt eventuelle ændringer i regnskaber, rapportering, egne fagsystemer og aktiviteterne i forbindelse med institutionens interne processer og kompetenceudvikling.

Institutionerne er ansvarlige for eventuelle integrationer til egne fagsystemer. Institutioner, der har specialtilrettede løsninger, er selv ansvarlige for de nødvendige tilpasninger.

4.3 Udvikling og vedligeholdelse

Institutioner, der selv har påtaget sig et ansvar for drift af en løsning eller tredjepartssoftware, er forpligtede til at indlæse de påkrævede kritiske fejlrettelser. Det skal ske et fastlagt antal arbejdsdage efter, at institutionen har modtaget information om fejlrettelserne fra Økonomistyrelsen eller leverandøren af tredjepartssoftwaren.

Disse institutioner skal også sætte nye versioner af løsningen i drift. Det skal ske et fastlagt antal måneder efter at institutionen har modtaget information og versionerne fra Økonomistyrelsen.

4.4 Sikkerhed

Det er institutionernes ansvar af hensyn til sikkerheden, at:

1. anvende den enkelte løsning i overensstemmelse med det beskrevne formål
2. gøre sig bekendt med ansvarsdeling mellem Økonomistyrelsen og institutionens eget ansvar, herunder Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar vedrørende Økonomistyrelsens (Moderniseringsstyrelsens) fællesoffentlige systemer

3. gennemføre relevante sikkerhedsforanstaltninger, som knytter sig til institutionens egen brug af systemerne, som for eksempel egne processer, kontroller og eventuelt egne tilpasninger, samt fysisk sikkerhed
4. føre egne fortegnelser over den behandling af personoplysninger, som finder sted, når institutionen anvender systemerne
5. håndtere databrud og sikkerhedshændelser, der skyldes uberettiget eller forkert brug af systemerne hos institutionen
6. bistå Økonomistyrelsen med nødvendige oplysninger i tilfælde af databrud og sikkerhedshændelser
7. overholde den registreredes rettigheder. For eksempel vedrørende oplysningspligt, indsigtsret og sletning, når det henføres til institutionens brug af systemerne.

Uddybende og specificerede beskrivelser af institutionernes øvrige sikkerhedsmæssige opgaver og ansvar fremgår af de specifikke servicebeskrivelser.

Nedenfor fremgår en uddybende beskrivelse af institutionens ansvar ved databrud og sikkerhedshændelser.

Institutionens ansvar ved databrud og sikkerhedshændelser

Institutionen er ansvarlig for at efterleve databeskyttelsesforordningens krav om at anmelde databrud (artikel 33), såfremt et brud skyldes uberettiget brug af systemerne hos institutionen.

Den enkelte institution har derudover ansvar for at overholde databeskyttelsesforordningens krav om at underrette den registrerede om brud på persondatasikkerheden (artikel 34), såfremt et brud på persondatasikkerheden skyldes uberettiget brug af systemerne hos institutionen.

Økonomistyrelsen bistår om nødvendigt institutionen med oplysninger, som er nødvendige for, at institutionen kan overholde sine forpligtelser over for den registrerede. I så fald kontaktes sikkerhed@oes.dk.

Sker der databrud eller andre sikkerhedshændelser hos institutionen, som kan have betydning for det enkelte system, skal institutionen hurtigst muligt underrette Økonomistyrelsen på sikkerhed@oes.dk.

Det kan for eksempel være, hvor:

1. data er blevet uberettiget udstillet til uvedkommende, f.eks. hvis HR-data eller fortrolige personoplysninger er tilgængelige for systembrugere eller personer, som dataene ikke angår
2. data fra de fællesstatslige digitale løsninger er blevet uberettiget videregivet til uvedkommende via systemerne
3. data i de fællesstatslige løsninger er mangelfulde eller forkerte, og dette ikke følger af institutionens egen indtastning

4. institutionen bliver bekendt med, at der pågår et hackerangreb på de fællesstatslige digitale løsninger, eller at de på nogen måde er blevet kompromitteret
5. der grundet systemfejl er sket fejlagtig udbetaling af løn mv.

4.5 Forpligtelser ved udbud

Økonomistyrelsens kontrakter med sine leverandører af it-systemer og drift skal genudbydes ved udløb af kontraktperioden. Ved etablering af nye løsninger skal Økonomistyrelsen også gennemføre udbud. I et udbud skal Økonomistyrelsen oplyse om den forventede kontraktværdi og andre forhold som f.eks. antallet af institutioner og medarbejdere.

Oplysninger herom forudsætter, at Økonomistyrelsen har viden om, hvilke selvejende institutioner, der ud over de statslige institutioner, vil anvende en løsning.

Forud for et udbud vil Økonomistyrelsen derfor med passende varsel henvende sig til de selvejende institutioner om anvendelsen af en løsning.

Ved et genudbud skal den selvejende institution fravælge den fortsatte anvendelse af løsningen, og ved etablering af en ny løsning skal den selvejende institution vælge den til.

4.6 Afleveringspligt

Alle selvejende institutioner omfattet af det statslige forhandlingsområde, jf. tekst-anmærkning 129 på finanslovens § 7, er forpligtede til at aflevere løndata til statistisk brug. Både statslige og selvejende institutioner har desuden pligt til at indberette oplysninger til fraværsstatistikken, jf. Cirkulære om indberetninger af oplysninger om fravær samt afholdelse af særlige feriedage. For institutioner, der benytter Statens Lønløsning, er denne aflevering en del af løsningen.

Ministerierne skal registrere data for ministerområdets indkøb, og ministerierne skal løbende gøre data på faktura- og ordrelinjeniveau tilgængelige for Økonomistyrelsen, jf. Cirkulære om indkøb i staten. Økonomistyrelsen fastsætter nærmere retningslinjer og vejledning herom i Økonomisk Administrativ Vejledning (ØAV).

5. Ledelseserklæring

Ledelseserklæringen gælder for selvejende institutioner under staten, kommuner og regioner, der ikke er underlagt den statslige revisionsordning. Den klarlægger, hvad Økonomistyrelsen står inde for, og hvordan revision, sikkerhed og leverandørstyring er tilrettelagt.

Hvert år i januar udarbejder Økonomistyrelsen en ledelseserklæring til brug for selvejende institutioner, herunder statsfinansierede selvejende institutioner, kommuner og regioner, der ikke er underlagt den statslige revisionsordning. Ledelseserklæringen træder i stedet for en revisionserklæring, fordi der ikke bliver udarbejdet revisionserklæringer i staten. Ledelseserklæringen svarer indholdsmæssigt i al væsentlighed til en ISAE 3402 type 2-revisionserklæring og sidestilles med en sådan revisionserklæring.

Ledelseserklæringen beskriver, hvad Økonomistyrelsen står inde for, og hvordan revision og tilsyn med sikkerheden omkring de digitale løsninger finder sted. Den er blandt andet baseret på Rigsrevisionens revisioner, tilsynet fra Finansministeriets Departement samt eksterne revisorers gennemgang af sikkerheden hos Økonomistyrelsens it-leverandører. Desuden baserer ledelseserklæringen sig på et særskilt tilsyn med Statens It.

Ledelseserklæringen skal sammen med servicebeskrivelsen ses som en service, der klarlægger opgave- og ansvarsfordelingen for revision, sikkerhed og leverandørstyring mellem Økonomistyrelsen og de institutioner, som i forbindelse med ekstern revision skal dokumentere informationssikkerheden i it-systemerne.

Hvornår ledelseserklæringen er tilgængelig fremgår af oes.dk. Ledelseserklæringen kan rekvireres ved at sende en mail til sikkerhed@oes.dk.

6. Opsigelse og ophør

Økonomistyrelsen kan ophøre med at stille en fællesstatslig digital løsning til rådighed for institutionerne. Selvejende institutioner kan opsigte en aftale, såfremt de ikke er forpligtede at bruge løsningen.

6.1 Opsigelse fra Økonomistyrelsen

Økonomistyrelsen kan ophøre med at stille en løsning til rådighed for alle statslige og selvejende institutioner. I dette tilfælde underretter Økonomistyrelsen institutionerne herom med et varsel på 12 måneder til ophør ved udgangen af et kalenderår.

Underretningen har virkning som en opsigelse af aftaler med selvejende institutioner.

Et ophør med at stille en løsning til rådighed for de statsfinansierede selvejende institutioner inden for uddannelse og undervisning, der modtager tilskud i henhold til bevillingstypen ”statsfinansieret selvejende institution” i finanslovens §§ 19 og 20, kan kun ske med finansministerens godkendelse, jf. punkt 3.9 om Økonomistyrelsens leveringspligt.

6.2 Opsigelse fra institutionerne

I forbindelse med en opsigelse skal institutioner være opmærksomme på en eventuel forpligtelse til at anvende en løsning, jf. kapitel 2. Opsigelse bør ikke ske i strid med en sådan forpligtelse.

Institutioner kan opsigte Økonomistyrelsens løsninger med seks måneders varsel til ophør ved udgangen af et kvartal. Et eventuelt længere varsel kan fremgå af de specifikke servicebeskrivelser.

Hvis en institution ønsker at opsigte en løsning, skal anmodningen sendes til Økonomistyrelsen via Statens Administrations Serviceportal.

6.3 Virkning af et ophør

Ved opsigelse vil Økonomistyrelsen sikre, at det er muligt for at få adgang til poster og historiske data i en form, som institutionen kan lave udtræk på. Enkelte specifikke servicebeskrivelser indeholder mere specifikke bestemmelser om virkningen af et ophør af den enkelte løsning.

I tilfælde af et ophør af en løsning er Økonomistyrelsen ikke forpligtet til at stille en tilsvarende løsning med samme funktionalitet til rådighed for institutionerne.

oes.dk